

შპს სუმბათა

ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის
საანგარიშო
პერიოდზე

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური
ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტის მცირე და საშუალო
საწარმოების (მსს ფასს) მიხედვით

შპს „სუმბათა“

ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ბათუმი

2024 წელი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	5
1. ზოგადი ინფორმაცია	5
2. მომზადების საფუძვლები	5
• ფუნქციონირებადი საწარმო	6
• უცხოურ ვალუტაში გამოსახული თანხები.....	6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	6
• ძირითადი საშუალებები	6
• არამატერიალური აქტივები	8
• საინვესტიციო ქონება.....	8
• ძირითადი საშუალების და არამატერიალური აქტივის გაუფასურება	9
• მარაგები.....	9
• სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10
• ფული და ფულის ექვივალენტები	10
• ფინანსური ინსტრუმენტი.....	10
• ანაღრიცხები და პირობით ვალდებულებები.....	12
• იჯარა.....	13
• სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები.....	16
• ამონაგები.....	16
• ხარჯები	17
• გადასახადები	18
• კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	19
• ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	19
• საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	20
4. შეფასებები და დაშვებები	20
5. ძირითადი საშუალება	20
6. მიმდინარე მარაგი	22
7. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	23
8. საგადასახადო ვალდებულება.....	23
9. სავაჭრო ვალდებულება.....	23
10. ამონაგები დამასთან დაკავშირებული თვითღირებულება	24
11. ზოგადი ადამინისტრაციული ხარჯი	24
12. რისკების მიმოხილვა	25
• საბაზრო რისკი	25
• საკრედიტო რისკი.....	25
• ლიკვიდურობის რისკი	25

- 1 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	2023	2022	2021
გრძელვადიანი აქტივი	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივები	5	528	694	0
ძირითადი საშუალებები	5	143,818	141,549	58,555
გრძელვადიანი აქტივი სულ		144,346	142,243	58,555
მოკლევადიანი აქტივი	-	-	-	-
მიმდინარე მარაგი	6	57,445	78,887	47,049
საგადასახადო აქტივი		485,750	6	0
გადახდილი ავანსი		13,935	0	0
პერსონალის მიმართ მოთხოვნა	7	42,000	0	1,292,736
სავაჭრო მოთხოვნა		79,758	61,386	54,141
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	7	279,588	739,826	44,056
სხვა მიმდინარე აქტივები		2,911	2,911	4,208
მოკლევადიანი აქტივი სულ		961,387	883,017	1,442,190
სულ აქტივი	-	-	-	-
აქტივი სულ		1,105,733	1,025,259	1,500,745
კაპიტალი	-	-	-	-
დაგროვილი მოგება ზარალი		540,124	888,763	1,448,891
კაპიტალი სულ		540,124	888,763	1,448,891
მოკლევადიანი ვალდებულება	-	-	-	-
საგადასახადო ვალდებულება	8	557,654	129,350	36,438
საპენსიო ვალდებულება		249	832	256
სავაჭრო ვალდებულება	9	7,706	6,314	15,161
მოკლევადიანი ვალდებულება სულ		565,609	136,496	51,855
სულ კაპიტალი და ვალდებულება	-	-	-	-
კაპიტალი და ვალდებულება სულ		1,105,733	1,025,259	1,500,745

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია
კომპანიის დირექტორი

კომპანიის მთავარი ბუღალტერი **თ. ჯაიანი**

- 2 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

	შენიშვნა	2023	2022	2021
საერთო მოგება				
ამონაგები	10	3,881,662	3,409,869	2,931,224
თვითღირებულება	10	(2,574,011)	(2,347,951)	(2,234,036)
საერთო მოგება/(ზარალი)		1,307,652	1,061,919	697,189
საოპერაციო მოგება				
მიწოდების და მარკეტინგის ხარჯი	-	(23,561)	(12,064)	(4,063)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯი	11	(628,932)	(735,459)	(155,819)
ცვეთის ხარჯი		(24,258)	(15,841)	(9,204)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)		630,900	298,555	528,103
არასაოპერაციო მოგება				
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,348	0	0
საპროცენტო ხარჯი		0	(10,652)	0
კურსთაშორის სხვაობა ნეტო		(2,979)	100	(31)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები		8,934	40	4,872
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		0	3,516	(1,935)
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		638,203	291,560	531,009
მიმდინარე წლის შედეგი				
მიმდინარე წლის შედეგი	-	638,203	291,560	531,009
სრული შემოსავლის ანგარიშგება				
მთლიანი სრული შემოსავალი მოცემული წლისთვის	-	638,203	291,560	531,009

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია
კომპანიის დირექტორი

კომპანიის მთავარი ბუღალტერი თ. ჯიანი

- 3 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

სულ საკუთარი კაპიტალი					
წელი	საწყისი დაგროვილი მოგება ზარალი	მიმდინარე პერიოდის მოგება ზარალი	დივიდენდის განაწილება	საბოლოო დაგროვილი მოგება ზარალი	სულ საკუთარი კაპიტალი
2021	917,882	531,009	0	1,448,891	1,448,891
2022	1,448,891	291,560	(851,687)	1,740,450	888,763
2023	1,740,450	638,203	(986,842)	2,378,653	540,124

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია
კომპანიის დირექტორი

კომპანიის მთავარი ბუღალტერი თ. ჯაიანი

4 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

	2023	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მომხმარებლისგან მიღებული ფული	4,558,083	4,015,699	3,443,812
მომწოდებლისთვის გადახდილი ფული	(3,078,900)	(2,908,394)	(2,726,984)
თანამშრომლისთვის გადახდილი ფული	(245,355)	(107,548)	(46,438)
სხვა საბიუჯეტო გადასახადი	(571,629)	(606,800)	(103,120)
საპენსიო ანარიცხის გადასახადი	(10,226)	(3,074)	(670)
ავანსის სახით გადახდილი	(104,159)	(65,266)	(27,520)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	547,813	324,616	539,079
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალების შეძენა	(30,796)	(101,648)	(22,170)
ძირითადი საშუალების რეალიზაცია	3,900	0	0
სასესხო მოთხოვნის გაზრდა	0	(966,790)	0
სასესხო მოთხოვნის შემცირება	0	966,790	0
მიღებული პროცენტი	1,348	0	0
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(25,548)	(101,648)	(22,170)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
გადახდილი პროცენტი	0	(10,652)	0
გადახდილი დივიდენდი	(937,500)	(809,103)	0
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	(937,500)	(819,755)	0
ფულადი ნაკადების და მათი ექვივალენტების ნაშთები			
სავალუტო ცვლილების ეფექტი	(3,002)	(180)	(10)
ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტების ნეტო ზრდა/(შემცირება)	(418,238)	(596,966)	516,899
ფულადი სახსრების და მათი ექვივალენტების საწყისი ნაშთი	739,826	1,336,792	819,893
ფულადი სახსრების და მათი ექვივალენტების საბოლოო ნაშთი	321,588	739,826	1,336,792

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

კომპანიის დირექტორი

კომპანიის მთავარი ბუღალტერი

თ. ჯაიანი

შპს „სუმბათა“

ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ბათუმი

2024 წელი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	5
1. ზოგადი ინფორმაცია	5
2. მომზადების საფუძვლები	5
• ფუნქციონირებადი საწარმო	6
• უცხოურ ვალუტაში გამოსახული თანხები.....	6
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა.....	6
• ძირითადი საშუალებები	6
• არამატერიალური აქტივები	8
• საინვესტიციო ქონება.....	8
• ძირითადი საშუალების და არამატერიალური აქტივის გაუფასურება	9
• მარაგები.....	9
• სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10
• ფული და ფულის ექვივალენტები	10
• ფინანსური ინსტრუმენტი.....	10
• ანაღრიცხები და პირობით ვალდებულებები.....	12
• იჯარა.....	13
• სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები.....	16
• ამონაგები.....	16
• ხარჯები	17
• გადასახადები	18
• კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	19
• ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	19
• საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები.....	20
4. შეფასებები და დაშვებები	20
5. ძირითადი საშუალება	20
6. მიმდინარე მარაგი	22
7. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	23
8. საგადასახადო ვალდებულება.....	23
9. სავაჭრო ვალდებულება.....	23
10. ამონაგები დამასთან დაკავშირებული თვითღირებულება	24
11. ზოგადი ადამინისტრაციული ხარჯი	24
12. რისკების მიმოხილვა	25
• საბაზრო რისკი	25
• საკრედიტო რისკი.....	25
• ლიკვიდურობის რისკი	25

- 1 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	2023	2022	2021
გრძელვადიანი აქტივი				
არამატერიალური აქტივები	5	528	694	0
ძირითადი საშუალებები	5	143,818	141,549	58,555
გრძელვადიანი აქტივი სულ		144,346	142,243	58,555
მოკლევადიანი აქტივი				
მიმდინარე მარაგი	6	57,445	78,887	47,049
საგადასახადო აქტივი		485,750	6	0
გადახდილი ავანსი		13,935	0	0
პერსონალის მიმართ მოთხოვნა	7	42,000	0	1,292,736
სავაჭრო მოთხოვნა		79,758	61,386	54,141
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	7	279,588	739,826	44,056
სხვა მიმდინარე აქტივები		2,911	2,911	4,208
მოკლევადიანი აქტივი სულ		961,387	883,017	1,442,190
სულ აქტივი				
აქტივი სულ		1,105,733	1,025,259	1,500,745
კაპიტალი				
დაგროვილი მოგება ზარალი		540,124	888,763	1,448,891
კაპიტალი სულ		540,124	888,763	1,448,891
მოკლევადიანი ვალდებულება				
საგადასახადო ვალდებულება	8	557,654	129,350	36,438
საპენსიო ვალდებულება		249	832	256
სავაჭრო ვალდებულება	9	7,706	6,314	15,161
მოკლევადიანი ვალდებულება სულ		565,609	136,496	51,855
სულ კაპიტალი და ვალდებულება				
კაპიტალი და ვალდებულება სულ		1,105,733	1,025,259	1,500,745

- 2 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

	შენიშვნა	2023	2022	2021
საერთო მოგება	-	-	-	-
ამონაგები	10	3,881,662	3,409,869	2,931,224
თვითღირებულება	10	(2,574,011)	(2,347,951)	(2,234,036)
საერთო მოგება/(ზარალი)		1,307,652	1,061,919	697,189
საოპერაციო მოგება	-	-	-	-
მიწოდების და მარკეტინგის ხარჯი		(23,561)	(12,064)	(4,063)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯი	11	(628,932)	(735,459)	(155,819)
ცვეთის ხარჯი		(24,258)	(15,841)	(9,204)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)		630,900	298,555	528,103
არასაოპერაციო მოგება	-	-	-	-
საპროცენტო შემოსავალი		1,348	0	0
საპროცენტო ხარჯი		0	(10,652)	0
კურსთაშორის სხვაობა ნეტო		(2,979)	100	(31)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავლები		8,934	40	4,872
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		0	3,516	(1,935)
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		638,203	291,560	531,009
მიმდინარე წლის შედეგი	-	-	-	-
მიმდინარე წლის შედეგი		638,203	291,560	531,009
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	-	-	-	-
მთლიანი სრული შემოსავალი მოცემული წლისთვის		638,203	291,560	531,009

- 3 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

სულ საკუთარი კაპიტალი					
წელი	საწყისი დაგროვილი მოგება ზარალი	მიმდინარე პერიოდის მოგება ზარალი	დივიდენდის განაწილება	საბოლოო დაგროვილი მოგება ზარალი	სულ საკუთარი კაპიტალი
2021	917,882	531,009	0	1,448,891	1,448,891
2022	1,448,891	291,560	(851,687)	1,740,450	888,763
2023	1,740,450	638,203	(986,842)	2,378,653	540,124

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

	2023	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	-	-	-
მომხმარებლისგან მიღებული ფული	4,558,083	4,015,699	3,443,812
მომწოდებლისთვის გადახდილი ფული	(3,078,900)	(2,908,394)	(2,726,984)
თანამშრომლისთვის გადახდილი ფული	(245,355)	(107,548)	(46,438)
სხვა საბიუჯეტო გადასახადი	(571,629)	(606,800)	(103,120)
საპენსიო ანარიცხის გადასახადი	(10,226)	(3,074)	(670)
ავანსის სახით გადახდილი	(104,159)	(65,266)	(27,520)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	547,813	324,616	539,079
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	-	-	-
ძირითადი საშუალების შეძენა	(30,796)	(101,648)	(22,170)
ძირითადი საშუალების რეალიზაცია	3,900	0	0
სასესხო მოთხოვნის გაზრდა	0	(966,790)	0
სასესხო მოთხოვნის შემცირება	0	966,790	0
მიღებული პროცენტი	1,348	0	0
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(25,548)	(101,648)	(22,170)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	-	-	-
გადახდილი პროცენტი	0	(10,652)	0
გადახდილი დივიდენდი	(937,500)	(809,103)	0
წმინდა ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	(937,500)	(819,755)	0
ფულადი ნაკადების და მათი ექვივალენტების ნაშთები	-	-	-
სავალუტო ცვლილების ეფექტი	(3,002)	(180)	(10)
ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტების ნეტო ზრდა/(შემცირება)	(418,238)	(596,966)	516,899
ფულადი სახსრების და მათი ექვივალენტების საწყისი ნაშთი	739,826	1,336,792	819,893
ფულადი სახსრების და მათი ექვივალენტების საბოლოო ნაშთი	321,588	739,826	1,336,792

შპს სუმბატა

**ფინანსური
ანგარიშგების
შენიშვნები**

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია

შპს „სუმბათა“-ი (შემდეგ - კომპანია) წარმოადგენს შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას რომელიც დაფუძნდა 2015 წლის 25 მარტს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, მარეგისტრირებული ორგანო სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო, მინიჭებული აქვს საიდენტიფიკაციო ნომერი 445460475, კომპანია რეგისტრირებულია დღგ-ს გადამხდელად 2015 წლის 27 მარტიდან..

კომპანიის იურიდიული მისამართია საქართველო, , ქ. ბათუმი, სულხან-საბა ორბელიანის ქ., N 11გ, ფაქტიური მისამართია საქართველო, , ქ. ბათუმი, სულხან-საბა ორბელიანის ქ., N 11გ.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ყავის გადამუშავება

ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისთვის კომპანიის დირექტორებია:

1. სუმბატ ტოპ-ბაშიანი პ/ნ 61001021478
2. არუთ ტოპ-ბაშიანი პ/ნ 61001075435

კომპანიის დამფუძნებლებია:

1. არუთ ტოპ-ბაშიანი პ/ნ 61001075435 – 50%
2. სუმბატ ტოპ-ბაშიანი პ/ნ 61001021478 - 50%

კომპანიას არ გააჩნია შვილობილი საწარმოები და კომპანია თავის ფინანსურ ანგარიშგებას წარადგენს დამოუკიდებლად, მას არ გააჩნია კონსოლიდირებული ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის ვალდებულება.

2. მომზადების საფუძვლები

ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენს კომპანიის პირველ წლიურ ფინანსურ ინფორმაციას, რომელიც სრულ შესაბამისობაშია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის (მსს ფასს). მსს ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეულ კრიტიკულ საბუღალტრო შეფასებების გამოყენებას. იგი ასევე მოითხოვს მენეჯმენტის მხრიდან გარკვეული მსჯელობების წარმართვას კომპანიის საბუღალტრო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში.

მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაში გამოყენებული ძირითადი საბუღალტრო პოლიტიკები მოცემულია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე თუ სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ქართულ ლარში (ლარი), თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

- ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია მომავალში მისი ფუნქციონირების ასპექტიდან გამომდინარე, რომელიც გულისხმობს მომსახურებიდან მისაღები შემოსულობების და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში. ამდენად ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს ასახული აქტივების რაიმე კორექტირებას, რომელიც აუცილებელი იქნებოდა, თუ შპს „სუმბათა“-ი ვერ შეძლებდა გაეგრძელებინა თავისი ჩვეულებრივი საქმიანობა მომავალში.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მიზანშეწონილია ფინანსური ანგარიშგება მოამზადოს საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე. ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ზემოთ აღწერილ ფაქტებს უწყვეტობის შესახებ დაშვებების ადეკვატურობის შეფასებისას.

- უცხოურ ვალუტაში გამოსახული თანხები

ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის კომპანიის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გატარებები და ნაშთები გადაყვანილია კომპანიის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი, რომელიც მიიღება ტრანზაქციათა განხორციელებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის ფუნქციურ ვალუტაში გადაყვანის შედეგად, წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

უცხოური ვალუტის კურსები	დოლარი	ევრო
2021	3.0976	3.5040
2022	2.7020	2.8844
2023	2.6894	2.9753

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

- ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც მცირდება დაგროვილი ცვეთით და გაუფასურებით.

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით. თვითღირებულება შეძენის ფასთან ერთად მოიცავს პირდაპირ დანახარჯებს და მათთან დაკავშირებული ნებისმიერი მომავალი ვალდებულების მიმდინარე ღირებულებას, ისევე როგორც მიმდინარე შესყიდვის ფასს, ასევე აქტივთან უშუალოდ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად.

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

იმ შემთხვევაში, თუ ძირითადი საშუალების თითოეულ კომპონენტს გააჩნია განსხვავებული ექსპლუატაციის პირობები, მაშინ ამდაგვარი აქტივთა ჯგუფი აღირიცხება ინდივიდუალურად.

მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალებების გასვლის შედეგად განისაზღვრება საბალანსო ღირებულებისა და მიღებული თანხის შედარებით და სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ჩაირთვება სხვა შემოსავლების/ხარჯების კატეგორიაში.

შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი ხარჯები ჩაირთვება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან აღიარდება, როგორც დამოუკიდებელი აქტივი, მხოლოდ მაშინ, როდესაც შესაძლებელია აღნიშნული ტიპის დანახარჯისაგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა.

შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება და ყველა სახის სხვა დანახარჯი, რომელიც დაკავშირებულია მიმდინარე ტიპის რემონტებთან, აღიარდება, როგორც ხარჯი მისი გაწევის პერიოდში.

ძირითადი საშუალებების ცვეთა

ცვეთის აღიარება მოგებაში ან ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგან იგი ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისაგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწის ცვეთა არ ხდება.

ძირითადი საშუალება	სასარგებლო გამოყენების ვადა
მანქანა დანადგარები	5-10 წლამდე
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	5-10 წლამდე
ოფისის აღჭურვილობა	5-10 წლამდე
სატრანსპორტო საშუალებები	5-10 წლამდე

აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან წმინდა შემოსულობასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, აქტივის აღიარების შეწყვეტისთანავე.

აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება.

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

- არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით, რომელიც მცირდება დაგროვილი ამორტიზაციით და გაუფასურებით.

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

არამატერიალური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება თვითღირებულებით, რაც მოიცავს მისი ნასყიდობის ფასს, მათ შორის საიმპორტო საბაჟო გადასახადებსა და შესყიდვის არადაბრუნებად გადასახადებს, ყოველგვარი სავაჭრო ფასდათმობებისა და შეღავათების გარეშე, ასევე უშუალოდ აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად მომზადებაზე გაწერულ დანახარჯებს.

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია

არამატერიალურ აქტივს გააჩნია განსაზღვრული მომსახურების ვადა

ისეთი არამატერიალური აქტივების მომსახურების ვადა, რომლებიც წარმოქმნილია სახელშეკრულებლო ან სხვა იურიდიული უფლებებიდან, არ უნდა აღემატებოდეს ამ სახელშეკრულებლო ან სხვა იურიდიული უფლებების ვადას, მაგრამ შესაძლოა იყოს უფრო მცირე, გამომდინარე იქედან, თუ რა პერიოდის განმავლობაში აპირებს საწარმო ამ აქტივის გამოყენებას.

თუ შეუძლებელია არამატერიალური აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის საიმედოდ განსაზღვრა, მაშინ მოცემული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 10 წელს.

აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება მისი გასხვისების ან გასვლის შემთხვევაში, ან როდესაც მისი გამოყენებიდან არ გაყიდვიდან არანაირი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი.

- საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელსაც ფლობს მესაკუთრე, ან მოიჯარე ფინანსური იჯარის პირობებით, საიჯარო შემოსავლების მიღების ან ღირებულების ზრდის ან ორივე მიზნით, გარდა ისეთი მიზნებისა, როგორიცაა:

(ა) გამოყენება საქონლის წარმოების ან მიწოდების, მომსახურების გაწევის ან ადმინისტრაციული მიზნებისათვის; ან

(ბ) გაყიდვა საწარმოს ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში.

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით. შეძენილი საინვესტიციო ქონების თვითღირებულება მოიცავს მისი შეძენის ფასსა და ნებისმიერ დანახარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია უშუალოდ საინვესტიციო ქონების შეძენასთან, როგორიცაა იურიდიული ან საბროკერო მომსახურების ღირებულება, ქონების გადაცემასთან დაკავშირებული გადასახადები და სხვა მსგავსი გარიგების დანახარჯები. თუ გადახდა გადავადებულია და საკრედიტო პერიოდი აღემატება სტანდარტულ პერიოდს, მაშინ საინვესტიციო ქონების თვითღირებულება იქნება ყველანაირი სამომავლო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულება.

9 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

საწარმოს მიერ აშენებული საინვესტიციო ქონების თავდაპირველად აღიარებული თვითღირებულებისთვის მოქმედებს ძირითადი საშუალებისთვის დადგენილი სტანდარტი.

შემდგომი შეფასება

როდესაც საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია მიზანშეუწონელი დანახარჯებისა და ძალისხმეების გარეშე, საინვესტიციო ქონება ფასდება რეალური ღირებულებით ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის. რეალური ღირებულების ცვლილება აისახება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში. სხვა შემთხვევაში საინვესტიციო ქონება აღირიცხება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით.

- ძირითადი საშუალების და არამატერიალური აქტივის გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის ხდება ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების განხილვა, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა რამე ნიშანი იმისა, რომ აღნიშნული აქტივები გაუფასურებულია. იმ შემთხვევაში თუ არსებობს შესაძლო გაუფასურების ნიშანი, შეფასდება ნებისმიერი აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება და შედარდება მის საბალანსო ღირებულებას. თუ შეფასებული ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია, საბალანსო ღირებულება შემცირდება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე, ხოლო გაუფასურების ზარალი დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგება/ზარალში

- მარაგები

მარაგები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია თვითღირებულებასა და შეფასებით გასაყიდ ფასს შორის უმცირესი თანხით, რომელსაც გამოკლებული აქვს პროდუქციის დასრულების და გაყიდვისთვის საჭირო დანახარჯები.

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით. შემდგომი აღიარება ხდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით.

მარაგების შეძენის დანახარჯები მოიცავს მათი შეძენის ფასს, საიმპორტო საბაჟო გადასახადს და სხვა გადასახადებს (გარდა იმ გადასახადებისა, რომლებიც საგადასახადო ორგანოებმა კომპანიას უნდა დაუბრუნოს), სატრანსპორტო, დატვირთვა-გადმოტვირთვის დანახარჯებს და იმ დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული მზა პროდუქციის, ნედლეულის, მასალებისა და მომსახურების შეძენასთან, ამასთანავე სხვადასხვა სახის ფასდათმობები არ ჩაირთვება შეძენის დანახარჯების გაანგარიშებებში.

გასაყიდად გამიზნული მარაგების გაყიდვის თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი მეთოდით.

მარაგების გაყიდვის შემთხვევაში მისი საბალანსო ღირებულების აღიარება ხდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც აღიარდება მისი შესაბამის შემოსავალი. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებამდე ჩამოწერის თანხებიც აღიარდება იმ პერიოდის ხარჯად, როდესაც ხდება ჩამოწერა ან ადგილი აქვს დანაკარგებს. მარაგების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულების გაზრდით გამოწვეული ნებისმიერი ჩამოწერის უკუგატარების (ანულირების) თანხა კი აღიარდება იმ მარაგების თანხის შემცირებად, რომელიც ხარჯადაა აღიარებული პერიოდში, როდესაც მოხდა უკუგატარება.

მარაგების გაუფასურება

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საწარმოს მიერ ხორციელდება მარაგის გაუფასურების ტესტირება.

მარაგის გაუფასურება ნიშნავს, რომ შეუძლებელია მისი საბალანსო ღირებულების სრულად ანაზღაურება. მარაგის გაუფასურების შემთხვევაში, მარაგი უნდა შეფასდეს მისი დასრულებისა და გაყიდვისთვის საჭირო დანახარჯებით შემცირებული გასაყიდი ფასით და აღიარდეს გაუფასურების ზარალი.

- **სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები**

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები არის ჩვეულებრივი საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში გაწეული სერვისის ან მიწოდებული საქონლის სანაცვლოდ მომხმარებლებისგან მისაღები თანხები. იმ შემთხვევაში, თუ მოთხოვნის დაფარვა მოსალოდნელია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტი თვის განმავლობაში ან ნაკლებ პერიოდში (ან მიმდინარე საოპერაციო ციკლის მანძილზე, თუ ეს ბიზნესისთვის დამახასიათებელია), წინააღმდეგ შემთხვევაში, ისინი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი აქტივები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით.

დებიტორულ და ჩვეულებრივი საკრედიტო პირობებით აღებულ სავაჭრო ვალდებულებებს პროცენტი არ ერიცხება. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში გამოსახული სავაჭრო მოთხოვნა-ვალდებულებები გადაანგარიშდება ორგანიზაციის ფულად ერთეულში, საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსის მიხედვით, საკურსო სხვაობით წარმოქმნილი შემოსულობა ან ზარალი აისახება არასაოპერაციო შემოსავალში ან არასაოპერაციო ხარჯებში.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გაანალიზდება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულებები, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ეს თანხები არ არის ამოღებადი. ამგვარი მტკიცებულების არსებობის შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგება/ზარალში.

- **ფული და ფულის ექვივალენტები**

ფულადი სახსრები შედგება სალაროში არსებული ნაღდი ფულისა და საბანკო ანგარიშებზე არსებული ფულადი სახსრებისგან. ფულად ექვივალენტებში ჩაირთვება სამ თვემდე დაფარვის მაღალლიკვიდური ინვესტიციები, რომელთა გადაქცევა ფულად ფორმაში შეიძლება ადვილად და მათი ღირებულების შეცვლის რისკი მინიმალურია.

- **ფინანსური ინსტრუმენტი**

ფინანსური ინსტრუმენტებში მოიაზრება, ფულადი სახსრები, სავალსო ინსტრუმენტები (ანგარიში, თამასუქი, სასესხო მოთხოვნები და ვალდებულებები), სესხის მიღების ვალდებულება.

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

საწარმო მხოლოდ იმ შემთხვევაში აღიარებს ფინანსურ აქტივს ან ვალდებულებას, თუ საწარმო ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე.

თავდაპირველი აღიარება ხდება გარიგების ფასით, გარიგების დანახარჯების ჩათვლით.

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

საწარმომ ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება უნდა შეაფასოს მომავალი გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია მსგავსი სავალ ინსტრუმენტისთვის გამოყენებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით და განისაზღვრება თავდაპირველი აღიარებისას.

შემდგომი შეფასება

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სავალ ინსტრუმენტები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით.

სავალ ინსტრუმენტები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც მოკლევადიანი აქტივები ან მოკლევადიანი ვალდებულებები, ფასდება გადასახდელი ან მისაღები ფულადი სახსრების ან სხვა სახის კომპენსაციის არადისკონტირებული ღირებულებით (ანუ გაუფასურების გამოკლებით), იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც შეთანხმება შინაარსით ფინანსურ ოპერაციას წარმოადგენს.

ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისთვის წარმოადგენს შემდეგი სიდიდეების ნეტო ღირებულებას:

ა) თანხა, რომლითაც ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულება შეფასებულია თავდაპირველი აღიარებისას;

ბ) გამოკლებული ძირი თანხის დაფასარად გადახდილი თანხები;

გ) მიმატებული ან გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაციის თანხა, რომელიც მიიღება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, თავდაპირველად აღიარებულ და დასაფა თანხებს შორის სხვაობის მიმართ; და

დ) გამოკლებული ფინანსური აქტივის შემთხვევაში გაუფასურების ზარალის ან უიმედო ვალის შემცირების თანხა.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების გამოთვლისა და საპროცენტო შემოსავლების ან ხარჯების შესაბამის პერიოდზე მიკუთვნების მეთოდი.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომლის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადის ან, როდესაც შესაფერისია უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში მისაღები ან გადასახდელი სავარაუდო ფულადი სახსრები ზუსტად დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება იმ შემთხვევაში, როდესაც:

ა) ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების სახელშეკრულებლო უფლებებს ვადა გასდის, ან ფულადი სახსრები მთლიანად უკვე მიღებულია;

ბ) საწარმო ფინანსური აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს გადასცემს სხვა მხარეს; ან

გ) საწარმო, მიუხედავად იმისა, რომ იტოვებს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს, სხვა მხარეს გადასცემს აქტივის კონტროლის უფლებას, რომელსაც გააჩნია ამ აქტივის მთლიანი გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა ნებისმიერ არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე.

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური ვალდებულების ნაწილის) აღიარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში უნდა შეწყდეს, როდესაც ის შესრულებად, ე.ი. როდესაც ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვალდებულება დაიფარება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა.

• ანარიცხები და პირობით ვალდებულებები

ანარიცხი აღიარდება იმ შემთხვევაში:

ა) როდესაც საწარმოს საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვს ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნა წარსული მოვლენის შედეგად;

ბ) მოსალოდნელია (უფრო შესაძლებელია მისი მოხდენა ვიდრე არ მოხდება), რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის გასვლა საწარმოდან; და

გ) შესაძლებელია ვალდებულების სიდიდის საიმედოდ შეფასება.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ანარიცხი აღიარდება ვალდებულებად და ანარიცხის ტოლი თანხა აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხარჯად.

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თანხა, რომლითაც ანარიცხი აღიარდება, არის იმ თანხის საუკეთესო შეფასება, რომელიც აუცილებელი იქნება ამ ვალდებულების დასაფარად საანგარიშგებო თარიღისთვის. როდესაც ანარიცხი მოიცავს მრავალრიცხოვან ელემენტებს, ანარიცხის შეფასებული თანხა ასახავს ყველა შესაძლო შედეგის საშუალო შეწონილ სიდიდეს, რომელიც შეწონილია მათი გასვლის ალბათობებით. თუ ანარიცხი წარმოიშობა ერთი ვალდებულებიდან, კონკრეტული ვალდებულების დასაფარად საჭირო თანხის საუკეთესო შეფასება არის ყველაზე მეტად მოსალოდნელი ინდივიდუალური შედეგი.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა არსებითია, ანარიცხის ოდენობა იქნება იმ თანხის დღევანდელი ღირებულება, რომელიც მოსალოდნელია, რომ საჭირო იქნება ვალდებულების დასაფარად.

შემდგომი შეფასება

საწარმო ანარიცხის საპირისპიროდ ასახავს მხოლოდ იმ ხარჯებს, რისთვისაც თავდაპირველად აღიარდა ანარიცხი.

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის გადაიხედება ანარიცხები და კორექტირდება ისინი რათა მასში ასახული იყოს იმ თანხის ოდენობის საუკეთესო შეფასება, რომელიც საჭირო იქნება ვალდებულების დასაფარად საანგარიშგებო პერიოდის მიხედვით. წარსულში აღიარებული ანარიცხების კორექტირების თანხა აღიარდება მოგება/ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც ანარიცხი თავდაპირველად აღიარებული იყო სხვა აქტივის თვითღირებულებაში.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულება არის შესაძლო, მაგრამ გაურკვეველი ვალდებულება, ან მიმდინარე ვალდებულება, რომელიც არ აკმაყოფილებს ანარიცხის აღიარების კრიტერიუმებს.

არსებობს პირობითი ვალდებულების ორი ტიპი:

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

ა) სავარაუდო ვალდებულება - რომელიც წარმოიქმნება წარსულში მომხდარი მოვლენების შედეგად და მისი არსებობა დადასტურდება მხოლოდ ერთი ან მეტი ისეთი განუსაზღვრელი მოვლენის მომავალში მოხდენით ან არმოხდენით, რომელიც მთლიანად არ ექვემდებარება საწარმოს კონტროლს

ბ) მიმდინარე ვალდებულება - რომელიც წარმოიქმნა წარსული მოვლენების შედეგად, მაგრამ აღიარებული არ არის, რადგან მოსალოდნელი არ არის, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება საწარმოს რესურსების გასვლა, რომელშიც განივთებულია ეკონომიკური სარგებელი ან ვალდებულების სიდიდის საკმარისად საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია.

• იჯარა

იჯარა კლასიფიცირდება ფინანსურ იჯარად, თუ იგი ითვალისწინებს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ფაქტობრივად ყველა რისკისა და ეკონომიკური სარგებლის გადაცემას. იჯარა კლასიფიცირდება ჩვეულებრივ (საოპერაციო) იჯარად, თუ იგი არ ითვალისწინებს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ფაქტობრივად ყველა რისკისა და ეკონომიკური სარგებლის გადაცემას.

იჯარა ფინანსურია თუ ჩვეულებრივი, დამოკიდებულია გარიგების შინაარსზე და არა ხელშეკრულების იურიდიულ ფორმაზე. შემთხვევები, რომლებიც ცალ-ცალკე ან ერთობლივად განაპირობებენ იჯარის კლასიფიცირებას ფინანსურ იჯარად მოიცავს:

ა) იჯარის ხელშეკრულების თანახმად, მოიჯარეს გადაეცემა აქტივის საკუთრების უფლება იჯარის ვადის დამთავრების შემდეგ;

ბ) მოიჯარეს უფლება აქვს, აქტივი შეიძინოს ისეთი ფასით, რომელიც მოსალოდნელია, რომ მნიშვნელოვნად დაბალი იქნება აქტივის რეალურ ღირებულებაზე, რომელიც მას ექნება უფლების გამოყენების მომენტში, ხოლო იჯარის დასაწყისისათვის არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ ეს უფლება გამოყენებული იქნება;

გ) იჯარის ვადა მოიცავს აქტივის ეკონომიკური მომსახურების ვადის ძირითად ნაწილს, მაშინაც კი, როდესაც საკუთრების უფლების გადაცემა არ ხდება;

დ) იჯარის დასაწყისისათვის მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულება შეადგენს სულ მცირე საიჯარო აქტივის პრაქტიკულად მთლიან რეალურ ღირებულებას; და

ე) იჯარით გაცემული აქტივები იმდენად სპეციფიკურია, რომ მხოლოდ ამ მოიჯარეს შეუძლია მათი გამოყენება, არსებითი მოდიფიკაციის გარეშე.

არსებობს დამატებითი კრიტერიუმები, რომელთა არსებობა დამოუკიდებლად ან სხვა გარემოებებთან ერთად, ასევე შეიძლება განაპირობებდეს იჯარის კლასიფიცირებას ფინანსურ იჯარად:

ა) თუ მოიჯარეს შეუძლია იჯარის შეწყვეტა, მაგრამ მას დაეკისრება ზარალის ანაზღაურება, რომელსაც მეიჯარე მიიღებს იჯარის გაუქმების შედეგად;

ბ) საიჯარო აქტივის ნარჩენი ღირებულების ცვალებადობის შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს იჯარის ვადის ბოლოს მიიღებს მოიჯარე (მაგალითად, საიჯარო გადასახდელის ფასდაკლების სახით, რომელიც იჯარის ვადის ბოლოს აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ამონაგების დიდი ნაწილის ტოლია); და

გ) მოიჯარეს შეუძლია იჯარის გაგრძელება მეორადი (განახლებული) პერიოდით, საბაზრო საიჯარო ქირაზე მნიშვნელოვნად ნაკლები საიჯარო გადასახდელით

ზემოთ მოყვანილი კრიტერიუმები ყოველთვის არ არის გადამწყვეტი. თუ სხვა ნიშნები აშკარად მიუთითებს, რომ საიჯარო ხელშეკრულების მიხედვით არ ხდება საკუთრებასთან დაკავშირებული ფაქტობრივად ყველა რისკისა და სარგებლის გადაცემა, მაშინ ასეთი იჯარა კლასიფიცირდება, როგორც ჩვეულებრივი.

იჯარის კლასიფიკაცია ხდება იჯარის დასაწყისში და არ იცვლება მისი ვადის განმავლობაში. თუ შემდეგ მოიჯარე და მეიჯარე გადაწყვეტენ საიჯარო პირობების შეცვლას (იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც უბრალოდ იჯარა განახლდება), აუცილებელია იჯარის კლასიფიკაციის გადახედვა.

მოიჯარე

ფინანსური იჯარის თავდაპირველი აღიარება

იჯარის ვადის დასაწყისისათვის მოიჯარემ მისი უფლებები აქტივის გამოყენებაზე და ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე აღიარდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როგორც აქტივები და ვალდებულებები საიჯარო აქტივის რეალური ღირებულების ტოლი თანხით ან, თუ მასზე ნაკლებია, მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრება იჯარის დასაწყისში. მოიჯარის ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯი (დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული საიჯარო გარიგების მოლაპარაკებასა და გაფორმებასთან) დაემატება აქტივის სახით აღიარებულ თანხას.

მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულების გასაანგარიშებელი დისკონტირების განაკვეთი არის საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, თუ მისი დადგენა შესაძლებელია; თუ არა, გამოყენებულია მოიჯარის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი.

ფინანსური იჯარის შემდგომი შეფასება

მოიჯარე მინიმალურ საიჯარო გადასახდელებს ანაწილებს დარიცხულ ფინანსურ ხარჯებსა და დაუფარავი ვალდებულების შემცირებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეოთხედით. მოიჯარე იჯარის მთლიანი ვადის განმავლობაში ფინანსური ხარჯები თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდზე ანაწილებს იმგვარად, რომ წარმოიქმნას მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ვალდებულების ნაშთის მიმართ. პირობითი საიჯარო გადასახდელები ხარჯად აისახება იმ პერიოდში, როდესაც გაწეული იყო.

ფინანსური იჯარის ცვეთის დარიცხვა

ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივს მოიჯარე ცვეთას არიცხვას ძირითადი საშუალების/არამატერიალური აქტივის მოთხოვნების შესაბამისად, იმისდა მიხედვით ფინანსური იჯარა რა ტიპის აქტივს წარმოადგენს.

თუ არ არსებობს იმის გონივრული რწმენა, რომ იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას, აქტივი მთლიანად ჩამოიწერება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი პერიოდის განმავლობაში. ასევე, მოიჯარე ყოველ საანგარიშგებო თარიღისათვის ამოწმებს გაუფასურებულია თუ არა ფინანსური იჯარით აღებული აქტივი.

მეიჯარე

ფინანსური იჯარის თავდაპირველი აღიარება

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

მეიჯარე ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მის განკარგულებაში არსებული აქტივებს აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და წარადგენს, როგორც მოთხოვნას, წმინდა საიჯარო ინვესტიციის ტოლი თანხით. წმინდა საიჯარო ინვესტიცია არის მეიჯარის მთლიანი (ბრუტო) საიჯარო ინვესტიცია, რომელიც დისკონტირებულია საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. მთლიანი (ბრუტო) საიჯარო ინვესტიცია არის შემდეგი ორი სიდიდის ერთობლიობა:

- ა) ფინანსური იჯარისათვის მეიჯარის მიერ მისაღები მინიმალური საიჯარო გადასახდელები; და
- ბ) მეიჯარის სასარგებლოდ დარიცხული მთელი არაგარანტირებული ნარჩენი ღირებულება.

ნებისმიერი ფინანსური იჯარის დროს, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც მეიჯარე მწარმოებელი ან დილერია, თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები (დამატებითი დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია საიჯარო გარიგების მოლაპარაკებასა და გაფორმებასთან) ჩაირთვება ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნის თავდაპირველ შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადის განმავლობაში აღიარებული შემოსავლის თანხას.

ფინანსური იჯარის შემდგომი შეფასება

ფინანსური შემოსავლის აღიარება ეფუძნება ისეთ გრაფიკს, რომელიც ასახავს ფინანსურ იჯარაში მეიჯარის წმინდა საიჯარო ინვესტიციებიდან უკუგების მიღების მუდმივ პერიოდულ განაკვეთს. საანგარიშგებო პერიოდის საიჯარო გადასახდელები, მომსახურების დანახარჯების გამოქვითვით, დაირიცხება მთლიანი (ბრუტო) საიჯარო ინვესტიციის საპირისპიროდ, რათა აისახოს როგორც ძირითადი თანხის, ისე გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავლის შემცირება. თუ არსებობს რაიმე ნიშანი იმისა, რომ მეიჯარის მთლიანი (ბრუტო) ინვესტიციის თანხის განსაზღვრისათვის გამოყენებული, შეფასებითი არაგარანტირებული ნარჩენი ღირებულება მნიშვნელოვნად შეიცვალა, უნდა გადაისინჯოს იჯარის ვადის განმავლობაში შემოსავლის განაწილების წესი და ადრე დარიცხული თანხების ნებისმიერი შემცირება დაუყოვნებლივ მოგებაში ან ზარალში უნდა აღიარდეს.

ჩვეულებრივი (საოპერაციო) იჯარა

ჩვეულებრივი იჯარის დროს მეიჯარე:

მეიჯარე საიჯარო შემოსავალში აღიარებს (ისეთი მომსახურების დანახარჯების გარდა, როგორიცაა დაზღვევა და აქტივის მიმდინარე ტექნომსახურება) მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით.

მეიჯარე ხარჯის სახით აღიარებს საიჯარო შემოსავლის მიღებასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს, მათ შორის, ცვეთას. იჯარით გაცემული აქტივებისთვის გამოყენებული ცვეთის პოლიტიკა იდენტური უნდა იყოს სხვა ანალოგიური აქტივებისთვის გამოყენებული ჩვეულებრივი ცვეთის პოლიტიკის.

იმის დასადგენად გაუფასურდა თუ არა იჯარით გაცემული აქტივი, მეიჯარემ უნდა იხელმძღვანელოს აქტივების გაუფასურების სტანდარტით დადგენილი მოთხოვნები.

ჩვეულებრივი იჯარის დროს მოიჯარე:

მოიჯარე საიჯარო გადასახდელებს (ისეთი მომსახურების დანახარჯების გარდა, როგორიცაა დაზღვევა და აქტივის მიმდინარე ტექნომსახურება), ხარჯად აღიარებს წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

- **სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები**

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები არის ჩვეულებრივი საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მიღებული სერვისის ან მოწოდებული საქონლის სანაცვლოდ მომხმარებლებისგან გადასახდელი თანხები. იმ შემთხვევაში, თუ ვალდებულების დაფარვა მოსალოდნელია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტი თვის განმავლობაში ან ნაკლებ პერიოდში (ან მიმდინარე საოპერაციო ციკლის მანძილზე, თუ ეს ბიზნესისთვის დამახასიათებელია), წინააღმდეგ შემთხვევაში, ისინი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი ვალდებულებები. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით.

კრედიტორული და ჩვეულებრივი საკრედიტო პირობებით აღებულ სავაჭრო ვალდებულებებს პროცენტი არ ერიცხება. საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში გამოსახული სავაჭრო ვალდებულებები გადაანგარიშდება ორგანიზაციის ფულად ერთეულში, საანგარიშგებო თარიღისათვის არსებული სავალუტო კურსის მიხედვით, საკურსო სხვაობით წარმოქმნილი შემოსულობა ან ზარალი აისახება არასაოპერაციო შემოსავალში ან არასაოპერაციო ხარჯებში.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გაანალიზდება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ეს თანხები არ არის გადასახდელი.

ამგვარი მტკიცებულების არსებობის შემთხვევაში, შემოსავალი აღიარდება მოგება/ზარალში.

- **ამონაგები**

ამონაგები აღიარდება სრული შემოსავლის ან მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში, მისაღები ან მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულებით, რომელიც მცირდება სავაჭრო ფასდათმობით, ვადაზე ადრე გადახდისა და პარტიის მოცულობაზე დამოკიდებულებით ფასდათმობით.

სრული შემოსავლის ან მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში ამონაგები წარმოდგენილია ცალკეული კატეგორიების მიხედვით.

საქონლის გაყიდვიდან მიღებული ამონაგები

საქონლის გაყიდვის შედეგად მიღებული ამონაგები აღიარდება, როდესაც დაკმაყოფილებული იქნება ქვემოთ ჩამოთვლილი ყველა პირობა:

ა) საწარმო მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ) საწარმო არ ინარჩუნებს უწყვეტ მენეჯერულ მონაწილეობას იმ დონით, რომელიც, ჩვეულებრივ, საკუთრების უფლებასთან ასოცირდება და არც გაყიდულ საქონელზე ეფექტურ კონტროლს არ ახორციელებს;

გ) შესაძლებელია ამონაგების თანხის საიმედოდ შეფასება;

დ) მოსალოდნელია, რომ საწარმო მიიღებს მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს; და

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

ე) შესაძლებელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებით უკვე გაწეული ან მომავალ პერიოდში გასაწევი დანახარჯების საიმედოდ შეფასება.

მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები

მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული ამონაგები აღიარდება, როდესაც შესაძლებელია მომსახურების გაწევის შედეგის საიმედოდ შეფასება და ამონაგები აღიარდება ხელშეკრულების შესრულების სტადიის მიხედვით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

მომსახურების გაწევის შედეგის საიმედოდ შეფასება ნიშნავს, რომ კმაყოფილდებოდა ყველა შემდეგი პირობა:

- ა) ამონაგების ოდენობის შეფასება შესაძლებელია საიმედოდ;
- ბ) მოცემული ოპერაციიდან მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლა საწარმოში;
- გ) შესაძლებელია მომსახურების მიწოდების ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს; და
- დ) შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესასრულებლად საჭირო მომავალი დანახარჯების საიმედოდ შეფასება.

სამშენებლო ხელშეკრულებების შედეგად მიღებული ამონაგები

როდესაც სამშენებლო ხელშეკრულების შედეგის შეფასება შესაძლებელია საიმედოდ, სამშენებლო ხელშეკრულებასთან დაკავშირებული ამონაგები და დანახარჯები აღიარდება როგორც ამონაგები და ხარჯი სახელშეკრულებო სამუშაოების შესრულების სტადიის მიხედვით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

სამშენებლო ხელშეკრულების შედეგის საიმედოდ შესაფასებლად საჭიროა, რომ შესაძლებელი იყოს სახელშეკრულებო სამუშაოების შესრულების სტადიის, მომავალი დანახარჯებისა და თანხების ამოღების შესაძლებლობის საიმედოდ შეფასება.

• ხარჯები

ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ხარჯების სიდიდე შეფასებულია საიმედოდ და წარმოადგენს საწარმოს ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც გამოწვეულია საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში აქტივების საწარმოდან გასვლის ან ვალდებულებების ზრდის შედეგად, რაც გამოიხატება საწარმოს საკუთარი კაპიტალის შემცირებით, რომელიც დაკავშირებული არ არის მესაკუთრებზე გაცემულ განაწილებასთან.

ხარჯები მოიცავს ზარალს და ისეთ ხარჯებს, რომლებიც წარმოიშობა საწარმოს ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და თავიანთი შინაარსის მიხედვით მიეკუთვნებიან საოპერაციო და არასაოპერაციო ხარჯებს. ზარალი აღირიცხება ცალკე მუხლად.

საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები გაიწევა ძირითადი საქმიანობის განხორციელების პროცესში და მოიცავს: რეალიზებული საქონლის და პროდუქციის თვითღირებულებას, მიწოდების (კომერციულ ხარჯებს), საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებს.

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

არასაოპერაციო ხარჯები

არასაოპერაციო ხარჯების წარმოიქმნება დანარჩენი (თანმდევი) საქმიანობის მიმდინარეობის პროცესში და მოიცავს: საკურსო სხვაობის ზარალს, სასაქონლო მატერიალური ფასეულობების ზენორმიუ დანაკარგებს, საპროცენტო ხარჯებს და ა.შ.

• გადასახადები

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია ძალაში შესული ან საანგარიშგებო პერიოდისთვის ფაქტობრივად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული ცვლილების მიხედვით საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში არ იბეგრება. მოგების გადასახადით დაიბეგრება ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ იურიდიულ პირებზე დივიდენდის გაცემის მომენტში განაწილებული მოგება. ამგვარი მოგება დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგვრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ეკონომიკურ საქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება სრული შემოსავლის ანგარიშგების საოპერაციო ხარჯებში.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე დაგროვილი გაუნაწილებელი მოგებიდან გაცემული დივიდენდები იბეგრება მოგების გადასახადით გამოანგარიშებამდე მთლიანი მოგების დადგენილ ღირებულებაზე, რომელიც შემცირებულია შესაბამისი საგადასახადო ჩათვლით, რომელიც ითვლება როგორც დასაბეგრ მოგებაზე გამოცხადებული და გადახდილი მოგების გადასახადის წილი იმავე წლის მთლიან წმინდა მოგებაში, გამრავლებული გასაცემ დივიდენდებზე. აღსანიშნავია, რომ საგადასახადო ჩათვლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს დივიდენდების განაწილებიდან წარმოქმნილ რეალურ მოგების გადასახადს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

ა) როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებით ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;

ბ) დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებისა, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

გაყიდვებთან დაკავშირებული წარმოებული ღირებულების დამატებითი გადასახადის აღიარება ხდება იმ მოვლენაზე, რომელიც უფრო ადრე მოხდა:

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

- ა) კლიენტებისგან მოთხოვნის ამოღება;
- ბ) კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდება.

- კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კომპანიას აქვს ვალდებულება წარადგინოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, რომელშიც ასახავს ყველა შვილობილ საწარმოს და კონსოლიდირებული იქნება შვილობილ საწარმოში განხორციელებული ინვესტიციები.

შვილობილი საწარმო არის საწარმო, რომელსაც აკონტროლებს სათავო საწარმო. კონტროლი ნიშნავს სხვა საწარმოს ფინანსური და საოპერაციო პოლიტიკის მართვის უფლებამოსილებას, მისი საქმიანობიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღების მიზნით. შვილობილი საწარმო კონსოლიდაციიდან არ გამოირიცხება იმის გამო, რომ მისი სამეწარმეო საქმიანობა განსხვავდება საწარმოთა ჯგუფში შემავალი სხვა საწარმოთა საქმიანობისგან. შესაბამისი ინფორმაცია აისახება შვილობილი საწარმოების კონსოლიდაციის გზით და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ანალოგიური ოპერაციებისა და მსგავს ვითარებაში მომხდარი სხვა მოვლენების მიმართ ერთნაირი სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებით.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ფინანსურ ინფორმაციას საწარმოთა ჯგუფის, როგორც ერთი მთლიანი ეკონომიკური ერთეულის შესახებ და ასახავს:

- ა) სათავო და შვილობილი საწარმოების აქტივების, ვალდებულებების, საკუთარი კაპიტალის, შემოსავლებისა და ხარჯების ანალოგიური მუხლების ნაერთ ჯამს;
- ბ) შეფასებულია არამაკონტროლებელი წილი, კონსოლიდირებული შვილობილი საწარმოების საანგარიშგებო პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, სათავო საწარმოს მესაკუთრეთა წილისგან განცალკევებით;
- გ) არამაკონტროლებელ წილს კონსოლიდირებული შვილობილი საწარმოების წმინდა აქტივებში, სათავო საწარმოს აქციონერთა წილისაგან განცალკევებით;
- დ) თითოეულ შვილობილ საწარმოში უგულებელყოფილია სათავო საწარმოს მიერ განხორციელებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება და თითოეული შვილობილი საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ის ნაწილი, რომელიც სათავო საწარმოს ეკუთვნის.

- ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარე არის პირი ან საწარმო, რომელიც დაკავშირებულია იმ საწარმოსთან, რომელიც ამზადებს ფინანსურ ანგარიშგებას (ანგარიშვალდებული საწარმო). თითოეულ შესაძლო დაკავშირებულ მხარესთან ურთიერთობის განხილვისას, ფასდება თავად ურთიერთობის შინაარსი და არამარტო მისი სამართლებრივი ფორმა.

თუ საწარმოს გააჩნია დაკავშირებულ მხარეებს შორის განხორციელებული ოპერაციები, მან უნდა გაამჟღავნოს ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობების ხასიათის, ასევე ამ ოპერაციების, დაუფარავი ნაშთებისა და ვალდებულებების შესახებ. სათავო საწარმოსა და მის შვილობილ საწარმოებს შორის ურთიერთობა ფინანსურ ანგარიშგებაში აუცილებლად უნდა გაჟღავნდეს, იმის მიუხედავად, განხორციელდა თუ არა ამ დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციები.

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

საწარმომ უნდა გაამჟღავნოს ინფორმაცია უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურების მთლიანი ოდენობის შესახებ, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგ ინფორმაციას:

ა) სამეურნეო ოპერაციების თანხებს;

ბ) დაუფარავი ნაშთების თანხას;

გ) დაუფარავ ნაშთებთან დაკავშირებულ საექვო ვალების ანარიცხებს; და

დ) დაკავშირებული მხარეებისაგან მისაღებ უიმედო ან საექვო ვალებთან დაკავშირებით მოცემული პერიოდის განმავლობაში აღიარებულ ხარჯებს.

- საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები მოიცავს ყველა მოვლენას, რომელიც მოხდება მანამ, სანამ ფინანსური ანგარიშგება გამოსაცემად დამტკიცდება, თუნდაც ეს მოვლენები მოხდეს მოგების ან ზარალის, ან სხვა შერჩეული ფინანსური ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადების შემდეგ.

არსებობს ორი ტიპის საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენა:

ა) მაკორექტირებელი მოვლენა - მოვლენები, რომლებიც მტკიცებულებებს უზრუნველყოფს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის არსებულ პირობებზე.

ბ) არამაკორექტირებელი მოვლენა - მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს იმ პირობებზე, რომლებიც წარმოიშვა საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ პერიოდში.

აღიარება და შეფასება

საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ მომხდარი მაკორექტირებელი მოვლენების ასახვის მიზნით საწარმო აკორექტირებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებს, მათ შორის შესაბამის განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილ ინფორმაციას.

საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ მომხდარი არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვის მიზნით საწარმო არ აკორექტირებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებს.

4. შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის, ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

5. ძირითადი საშუალება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ძირითადი საშუალების და არამატერიალური აქტივების ღირებულება	ავეჯი და სხვა ინვენტარი	მანქანა-დანადგარები	ოფისის აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა არამატერიალური აქტივები	სულ ჯამი
--	-------------------------	---------------------	--------------------	--------------------------	------------------------------	----------

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

კომპანიის დირექტორი

კომპანიის მთავარი ბუღალტერი

21 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

2021	-	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალებები	-	-	-	-	-	-
საწყისი ძირითადი საშუალებები	4,550	64,709	5,003	0	0	74,262
ძირითადი საშუალების შემოსვლა	4,200	3,000	13,632	0	0	20,832
საბოლოო ძირითადი საშუალებები	8,750	67,709	18,635	0	0	95,094
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	-	-	-	-
საწყისი დაგროვილი ცვეთა	(2,760)	(21,876)	(2,699)	0	0	(27,336)
ცვეთის დარიცხვა	(435)	(7,035)	(1,734)	0	0	(9,204)
საბოლოო დაგროვილი ცვეთა	(3,195)	(28,912)	(4,433)	0	0	(36,539)
ძირითადი საშუალების ნარჩენი	-	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალების ნარჩენი	5,555	38,797	14,203	0	0	58,555
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	-
საწყისი არამატერიალური აქტივები	0	0	0	0	0	0
საბოლოო არამატერიალური აქტივები	0	0	0	0	0	0
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	-	-	-	-	-	-
საწყისი დაგროვილი ამორტიზაცია	0	0	0	0	0	0
საბოლოო დაგროვილი ამორტიზაცია	0	0	0	0	0	0
არამატერიალური აქტივის ნარჩენი	-	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივის ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	0	0	0	0	0	0
2022	-	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალებები	-	-	-	-	-	-
საწყისი ძირითადი საშუალებები	8,750	67,709	18,635	0	0	95,094
ძირითადი საშუალების შემოსვლა	5,189	0	12,507	81,000	0	98,696
საბოლოო ძირითადი საშუალებები	13,939	67,709	31,142	81,000	0	193,790
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	-	-	-	-
საწყისი დაგროვილი ცვეთა	(3,195)	(28,912)	(4,433)	0	0	(36,539)
ცვეთის დარიცხვა	(1,102)	(7,135)	(4,389)	(3,075)	0	(15,702)
საბოლოო დაგროვილი ცვეთა	(4,297)	(36,047)	(8,822)	(3,075)	0	(52,241)
ძირითადი საშუალების ნარჩენი	-	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალების ნარჩენი	9,641	31,662	22,320	77,925	0	141,549
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	-
საწყისი არამატერიალური აქტივები	0	0	0	0	0	0
არამატერიალური აქტივების შემოსვლა	0	0	0	0	833	833
საბოლოო არამატერიალური აქტივები	0	0	0	0	833	833
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	-	-	-	-	-	-

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

კომპანიის დირექტორი

კომპანიის მთავარი ბუღალტერი

22 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

საწყისი დაგროვილი ამორტიზაცია	0	0	0	0	0	0
ამორტიზაციის დარიცხვა	0	0	0	0	(139)	(139)
საბოლოო დაგროვილი ამორტიზაცია	0	0	0	0	(139)	(139)
არამატერიალური აქტივის ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივის ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	0	0	0	0	694	694
2023	-	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალებები	-	-	-	-	-	-
საწყისი ძირითადი საშუალებები	13,939	67,709	31,142	81,000	0	193,790
ძირითადი საშუალების შემოსვლა	1,580	24,758	3,672	0	0	30,009
ძირითადი საშუალების გასვლა	0	(3,648)	0	0	0	(3,648)
საბოლოო ძირითადი საშუალებები	15,518	88,819	34,814	81,000	0	220,151
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	-	-	-	-	-	-
საწყისი დაგროვილი ცვეთა	(4,297)	(36,047)	(8,822)	(3,075)	0	(52,241)
ცვეთის დარიცხვა	(2,215)	(7,699)	(6,078)	(8,100)	0	(24,092)
საბოლოო დაგროვილი ცვეთა	(6,512)	(43,746)	(14,900)	(11,175)	0	(76,333)
ძირითადი საშუალების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-	-	-
ძირითადი საშუალების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	9,006	45,072	19,915	69,825	0	143,818
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	-
საწყისი არამატერიალური აქტივები	0	0	0	0	833	833
საბოლოო არამატერიალური აქტივები	0	0	0	0	833	833
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	-	-	-	-	-	-
საწყისი დაგროვილი ამორტიზაცია	0	0	0	0	(139)	(139)
ამორტიზაციის დარიცხვა	0	0	0	0	(167)	(167)
საბოლოო დაგროვილი ამორტიზაცია	0	0	0	0	(305)	(305)
არამატერიალური აქტივის ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-	-	-
არამატერიალური აქტივის ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	0	0	0	0	528	528

6. მიმდინარე მარაგი

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიმდინარე მარაგი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

შენიშვნა 6	-	-	-
მიმდინარე მარაგი	2023	2022	2021
ნედლეული და მასალები	56,639	78,887	46,445

5-25 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია
კომპანიის დირექტორი კომპანიის მთავარი ბუღალტერი

23 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგი	806	0	604
მიმდინარე მარაგი ჯამი	57,445	78,887	47,049

7. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

შენიშვნა 7			
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	2023	2022	2021
ეროვნული ვალუტა რეზიდენტ ბანკში	252,329	724,031	44,055
ნაღდი ფული ეროვნულ ვალუტაში	15,940	15,692	0
უცხოური ვალუტა რეზიდენტ ბანკში	11,319	103	1
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები ჯამი	279,588	739,826	44,056
პერსონალის მიმართ მოთხოვნა	2023	2022	2021
მოთხოვნები საწარმოს პერსონალის მიმართ	42,000	0	1,292,736
პერსონალის მიმართ მოთხოვნა ჯამი	42,000	0	1,292,736

8. საგადასახადო ვალდებულება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საგადასახადო ვალდებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად

შენიშვნა 8			
საგადასახადო ვალდებულება	2023	2022	2021
გადასახდელი დღგ	533,270	24,464	18,697
გადახდილ ავანსზე ჩათვლილი დღგ	2,126	0	0
ერთიანი ანგარიში საგადასახადო	20,572	103,202	16,444
ქონების გადასახადი	1,685	1,685	1,297
საგადასახადო ვალდებულება ჯამი	557,653	129,350	36,438

9. სავაჭრო ვალდებულება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კრედიტორული დავალიანება წარმოდგენილია შემდეგნაირად

შენიშვნა 9			
სავაჭრო ვალდებულება	2023	2022	2021
მოწ.და მომსახ.წარმოქმნილი ვალდებულებები	6,746	5,430	13,841
არარეზიდენტი პირები	960	884	0

24 შპს „სუმბათა“-ის ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი

ფიზიკური პირები	0	0	1,320
სავაჭრო ვალდებულება ჯამი	7,706	6,314	15,161

10. ამონაგები დამასთან დაკავშირებული თვითღირებულება

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ამონაგები და მასთან დაკავშირებული თვითღირებულება წარმოდგენილია შემდეგნაირად

<u>შენიშვნა 10</u>	-	-	-
<u>ამონაგები</u>	2023	2022	2021
გაყიდული საქონლის დაბრუნება და ფასდათმობა	(699)	(234)	(3,172)
სხვა შემოსავლები	0	0	47
შემოსავალი რეალიზიციიდან	3,882,362	3,410,104	2,934,349
ამონაგები ჯამი	3,881,662	3,409,869	2,931,224
<u>თვითღირებულება</u>	-	-	-
გაყიდული/შეძენილი საქონელი	(2,574,126)	(2,345,713)	(2,236,369)
საწყობიდან ჩამოწერა	0	(2,243)	0
შეძენილი საქონლის დაბრუნება და ფასდათმობა	115	6	2,334
თვითღირებულება ჯამი	(2,574,011)	(2,347,951)	(2,234,036)

11. ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯი

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ზოგადი ადმინისტრაციული ხარჯი წარმოდგენილია შემდეგნაირად

<u>შენიშვნა 11</u>	2023	2022	2021
<u>ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯი</u>	-	-	-
ბანკის საკომისიო	(3,544)	(1,607)	(1,460)
დაზღვევის ხარჯი	(834)	(560)	0
კომუნალური ხარჯი	(15,343)	(29,200)	(6,377)
მომსახურების ხარჯი	(20,068)	(20,937)	0
რემონტის ხარჯი	(7,836)	(20,219)	(52,105)
საგადასახადო ხარჯი	(174,149)	(459,127)	(527)
საექვო მოთხოვნასთან დაკავშირებული ხარჯი	0	(4,644)	0
საიჯარო ხარჯი	(18,606)	(1,822)	(14,135)
საკანცელარიო ხარჯი	(335)	(537)	(527)
სამეურნეო ხარჯი	(40,418)	(25,907)	(7,086)
საწვავის ხარჯი	(8,633)	(11,397)	(5,511)
სხვა საერთო ხარჯი	(320)	(143)	(1,683)
შრომის ანაზღაურება	(338,845)	(159,360)	(66,409)

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯი ჯამი

(628,932)

(735,459)

(155,819)

12. რისკების მიმოხილვა

ფინანსური ინსტრუმენტების სარგებლობის გამო კომპანია ექვემდებარება სხვადასხვა რისკებს. ძირითადი რისკის ტიპებია: საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკი.

- საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლითი კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ფასების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს კომპანიის შემოსავლებზე და მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. კომპანიის საბაზრო რისკი ძირითადად დაკავშირებულია სავალუტო რისკთან, რაც გამომდინარეობს კომპანიის საოპერაციო, საფინანსო და საინვესტიციო საქმიანობიდან.

სავალუტო რისკი

კომპანიას აქვს ზოგიერთი ოპერაცია უცხოურ ვალუტაში, შესაბამისად აქვს საკუროსო სხვაობების რისკი. საკუროსო სხვაობები კომპანიას წარმოექმნება უცხოელ მომწოდებლებთან ვაჭრობის, სესხებისა და კრედიტების გამო. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც კომპანიას საკუროსო რისკს უქმნიან მოცემულია ცხრილის სახით:

- საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი ნიშნავს იმას, რომ კონტრაქტორი ვერ შეასრულებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს, რის შედეგადაც კომპანია მიიღებს ფინანსურ ზარალს. კომპანიის საკრედიტო რისკი განპირობებულია თითოეული კონტრაქტორის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. ყველა კლიენტის კრედიტუნარიანობა ფასდება ინდივიდუალურად კომპანიის სტანდარტული გადახდის და მიწოდების ვადებისა და პირობების შეთავაზებამდე.

- ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ასახავს კომპანიის სირთულეს ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად, რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივების მიწოდება. ლიკვიდურობის მართვისათვის კომპანია უზრუნველყოფს, რომ შესაძლებლობის ფარგლებში ყოველთვის ქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა ვალდებულების ვადაში დასაფარად.